

Memleket Manzaraları

◆ Yazısı 3'te

Herkes baba olamaz ki!

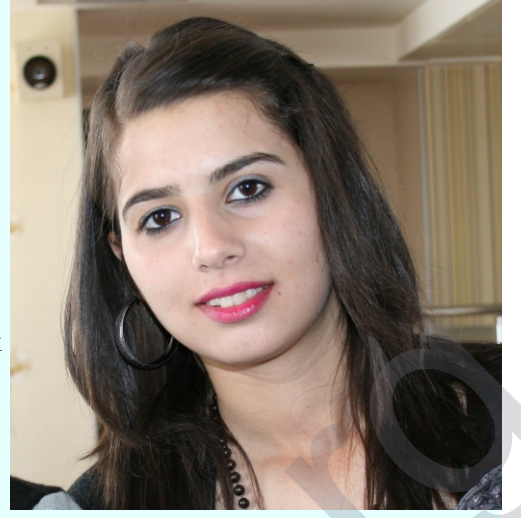
Her erkek bir iş sahibi olabilir, az çok demeden evini geçindirebilecek kadar para kazanabilir.

Arkadaşları olabilir Kendisine güvenen... Kendisinin de onlara güvendiği... Sözü; sohbeti keyifli olabilir... Hiç incitmediği... Hiç ihmal etmediği kim varsa etrafında, kırmamak için, onlara "HAYIR" dememek için koşturabilir Akşama kadar birçok kişinin sıkıntısıyla uğraşabilir. İki lokma ekmek götürebilmek için

evine, kendisini çok yorabilir Sevdiği takımın hiçbir maçını kaçırmayabilir... Alınan yenilgiler için günlerce kafa yorabilir...

Evlatlarının geleceği için türlü yatırımlar yapabilir. Onlara her şeyin en iyisini, en kalitelisini almak için kendisini paralayabilir... Çocuklarına nasihat etmek için "Aferin. Akıllı ol... Benim gibi sıkıntı çekme... Çalış adam ol... Ezdirme kendini" diyebilir.

◆ Yazısı 4'de

YIL: 1

SAYI: 1

MAYIS 2011

ÜCRETSİZDİR

Yeni bir ses yeni bir uyanış ile merhaba Dersim

*Tıram Gençlik Kültür Sanat Derneği,
uzunca bir çalışmanın ardından bir yıl önce kuruldu.*

Derneğimiz, çocuklar ve gençlere yönelik yaptığı çalışmalarda aldığı olumlu sonuçlar doğrultusunda Wenge Tıram adlı gazeteyi çıkarma kararı aldı. Bu güne kadar Dersim'de kurulan diğer sivil toplum örgütlerinden farklı olarak gençler kim? Ne ister? Hedefleri ne? gibi sorular doğrultusunda kendi çalışmalarına yön vererek Dersim'de gençlere yönelik sosyal ve bir o kadar aktif bir saha sunan Tıram bu çalışmaların meyvelerini toplamaya başladı. Wenge Tıram da bu çalışmanın sonucu olarak çıkıyor. Gençler daha önce çeşitli gazetelerde ve bazı gazetelerin gençlik eklerinde yazıyordu ancak artık tamamen bağımsız bir

gazeteleri olacak. Gazete gençlerin yazıları, haberleri, çalışmaları doğrultusunda ve genç bir kadro ile şekil Alacak.

Tıram Gençlik Kültür Sanat Derneği Yönetim Kurulu Başkanı olarak ve Dernek Üyeleri adına çalışmalarımıza destek sunan İsveç Alevi Kültür Merkezi, Olof Palme Merkezine, Gün Şahin, Helin Şahin, Berrin Şahin, Rojda Şahin, Tülin Şahin ve en çok da gençleri sabırla dinleyen Ercan Topaç'a ve Tıram çalışanlarına Sonsuz teşekkürler.

Songül ÇİÇEK

BİR MEVSİMLİK MEMLEKET

Bir otagar kenttir Dersim.. Belki de bu yüzden şehirlerarası otobüsler gibi yüreklerimiz de hareket halindedir çoğu zaman. Bazen sevinçten hüznü, bazen hüznünden mutluluğa sık sık yolculuk yapar içimizdekiler; bizi biz yapan her şeyi ile...

◆ Yazısı 5'te

Seçimler ve Gençlik

Seçimler yaklaştıkça heyecan da artmaya başladı. Adayların gençlere yönelik ne gibi projeler ürettiklerini merak ediyorum. Bizler Dersim Gençliği olarak gençlerin sorunlarının çözümü konusunda adayların proje üretmesini istiyoruz. Gençler için kültürel, sanatsal geniş kapsamlı projeleri hayata geçirmelerini istiyoruz. İlimizde çokça bulunan genç işsizlerin bu sorunlarının aşılmasında, doğanın korunması, barajlara izin verilmemesi, ziyaretlerimizin daha iyi bir gelecek için eğitim alması için çalışmalar yapılmasını; projeler üretilmesini bekliyoruz. Bugüne kadar çok sözler verildi ancak gençlerin sorunlarını dinleyen milletvekili adaylarımız olmadı. Sürekli seçimden seçime bu sorunlarla ilgilendiler. Seçimlerden sonra verilen sözler tutulmadı.

Seçim yaklaşıyor yine. 12 Haziran'a kadar gençlerin sorunlarını dinleyecek, projeler üretecek ve seçilmeleri halinde gençlerin sorunlarını çözecek milletvekilleri istiyoruz.

Hüseyin TÜNEY

Samiler Dersim'deydi

Geçtiğimiz günlerde İsveç'ten bir grup Sami Genci Tunceli'yi ve Tıram Gençlik Kültür Sanat Derneği'ni ziyaret etti.

Ziyaretin ilk gününde Sami Gençleri kendi kültürlerini; yaşam tarzlarını bizlere anlattılar. İsveç'te yaşayan etnik bir grup olan Sami'lerin birçoğu Ren Geyiği besiciliği yapıyor. Besicilik yapan aileler yılın büyük bölümünü dağlarda geçiriyor. Ren Geyikleri doğuma

yakın 200300 km yol alarak dağlara doğru gidiyorlar ve orda doğumlarını gerçekleştiriyorlar. Her aile sadece belli sayıda Ren Geyiği besleyebiliyor. Bu sınırlamayı İsveç devleti koymuş. Aileler de Geyikleri kendi aralarında paylaşıyor.

◆ Yazısı 5'te

ÇOBAN BABA EFSANESİ

Halk tarafından anlatıldığına göre; Çoban Baba Hazreti İbrahim Peygamber' in çobanıymış. Süri

otlatırken bir koyun sürüden ayrılmış. O da koyunu takip ederek Mazgirt İlçesi'ne kadar gelmiş. İlçe merkezinin doğusunda bulunan mezarlığın altına geldiğinde koyunu tutmuş ve şöyle demiş; "Bre hayvan! Bana acımadınsa kendine demi acımadın?" Koyun orada kaybolmuş. Koyunun kaybolduğu yerden su çıkmış (Yöre halkınca Cuma akşamları buradan süt aktığı söylenir). Çoban Baba da oraya yerleşmiş zenginlerden almış fakirlere dağıtmış. Diğer bir efsaneye göre de Çoban Baba, Moğollar Anadolu'yu işgal edince Hacı Bektaş Veli tarafından Mazgirt'e gönderilmiş, "Git oradaki halkı irşat et, halkın göç etmesini engelle! Bu istila bitecek, insanlar ferah olacak" demiş. O da Mazgirt'e gelmiş aşevi kurmuş yoksullara yedirmiş, içirmiş, giydirmiş... Bu halka sahip çıkmış. Şimdi İse İnsanlarımız Buraya Gelerek Kurbanlarını kesip Fakirlere Dağıtıyor.

Metin GÖLÇÜR

Tiram'dan Kısa Film Çekimi

Bu sayıda Ovacık'ta başlattığımız kısa film çekimlerimizden bahsedeceğim.

Her şey toplantımızda alınan bir kararla başladı. Ve 26 Şubat Cumartesi günü Ovacık'a gitme hazırlıkları yapıldı. Nihayet o gün geldi ve saat 8:30'da dernekten yola çıktık. Arabada halay çekerek gittik. Yer yerde güzel manzaraları da çektik. Böylece çekimler başlamış oldu. Yönetmenimiz Yılmaz Abi'nin bize dediği şeydu "sizin çekim yapmaya gittiğiniz andan yaptığımız ana kadar olan çekimlerde birer filmidir" Ve biz de her anımızı çekmeye özen gösteriyorduk. Yolda giderken güzel şelaleler vardı ve bu güzel şelaleleri çekmeden gidemedik ve o şelaleleri de çekerek yolumuza devam ettik. Nihayetinde Ovacık ilçesine vardık.

Ve bize yolu açık bir köy lazımdı. Biz kahvaltı için bir patisseriesiye girip kahvaltı yaptık. Yılmaz abi önceden kahvaltısını yapmıştı. Biz kahvaltımızı yaparken o da yolu açık bir köy buldu. Gideceğimiz köy Çakmaklı Köyüydü.

Kahvaltımızı yaptıktan sonra yola çıktık. Yanlışlıkla farklı yola saptık yanlış bir köye gittik. Bu köyün adı da Hanuşağı köyüydü. Yolda bir arabayla karşılaştık ve ona doğru yolda olduğumuzu sorduk ve yanlış yolda olduğumuzu öğrendikten sonra yardım istedik. Faysal Gültakur bize yardım etti. Doğru yolu bulduk sonunda. Yola 15 santim kalınlığında kar yağmıştı hiçbir şekilde köyün yolu açılmamıştı. Arabanın saydirmaması için ve rahatlıkla çıka bilmesi için hepimiz arkaya oturduk. Bayağı bir mesafe aldıktan sonra araba kara saplandı ve arabayı çıkarmak için hepimiz arabadan indik ve arabayı ittik. Araba hemen çıkmadı tabii ki. Biraz uğraştık çıkmayınca farklı bir yöntem deneme kararı aldık. Yılmaz abi de bu arda bu ayrıntıyı almamızı istedi ilk başta Murat arkadaşımız kamerayı almak için arabaya doğru yöneldi ve arkadaşlar arabayı ittikleri için alamadı. Sonra ben arkadaşların arabayı itmediği bir anda arabanın içine girip kamerayı aldım. Arkadaşlar iterken ben de bu ayrıntıyı çektim. Normalde çekimim iyi değildir. Bu yüzden kamerayla pek ilgilenmiyordum. İş

başta düşünce mecburen çekmek zorunda kaldım. Aslında öğrenmek istiyordum doğru çekimi hata yaparak ta öğrenebilirdim. Ama ne yazık ki Ovacık bizim bulduğumuz yere uzak ve masraflı bir yer sürekli ulaşamayacağımız bir yer. Bundan dolayı herkes elinden geldikçe kendi bildiği işi yapmaya çalışıyor ve hata yapmamak için elinden geleni yapıyordu. Ben de bundan dolayı kamerayı kullanmaktan çekiniyordum "Ya hata yaparsam." O zaman arkadaşlarımın emeği boşa gidebilirdi. Bundan dolayı kamerayı sadece iş başa düşüğünde kullanıyordum. İşte o günde iş başa düşmüştü. Mecburen çekecektim ve çektim çok kötü de degildim çok iyi de degildim ama biraz kötüydim diyebilirim ve çektim. Nihayet arabayı kurtarabildik. Şansımıza köye az bir yer kalmıştı ve araba gitti ve bizde yürüyerek gittik bu arada köye "Az bir yer kalmış" demiştim ya sadece köye 100 metre kalmış bunu da şimdi fark ettim. Çünkü her taraf kar yoldan baktığın zaman bir şey göremiyorsunuz. Yani arabamız sadece köye 100 metre uzaklıkta kara saplanmıştı. Neyse arabanın dönüş alması gerekiyordu. Ve kardan dolayı arkadaşlar arabanın dönmesi için iterek yandan dönmesine yardımcı oldular. Ve arabayı çevirdik tüm malzemeleri alıp köyde çekim yapabileceğimiz ev ve insanları aradık. Arama sırasında arkadaşlar fotoğraf çektiler ve çektiler. Bu arada arabayı döndürdükten sonra ben kamerayı bıraktım. Neyse bir ev bulduk ve çekim yapmak için hazırlıklarımızı yaptık ve çekimlerin ilk ayağı başlamış oldu. Ve bir kadın bulduk çekim yaptık. İlk çekimlerde kocası uzaklara gitmiş gibi bir kadınla ilgili sahne çektik. Sonra kadının ahır süpürme sahnesi vardı ve onu da çektik. Sonra küçük çocukla başladık ve dedesiyle devam ettik ve onunla ilgili çekimler bitti. Onlardan sonra birini gördü yılmaz abi ve onunla ilgili kafasında bir şey planladı ve yıkık bir evde çekim yaptık. Onunla ilgili sahnemiz bitti nihayet. Eve geçtik ve evde atıştırmalık ve çay içtik yorgunluğumuzu da aldı. Çay içerken o arada kameraların

bitmek üzere olan bataryalarımı şarj ettik. Çay sonrasında kapının önünde iki kare daha çektik. Ve en sonunda final çekimler bitti. İlçeye doğru yola çıktık yolda gelirken köy mezarlarından Gorişi de durduk ve orda da bir çekim yaptık. Ve ilçeye yolculuğumuza kaldığımız yerden devam ettik. Ben o ara not tutarken arkadaşlar arabada eğleniyorlardı ve ben de bir an önce notlarımı yazıp katılmayı planlıyordum ve nihayet bitti bende katıldım eğlenceye. Arabada halay çekerek ilçeye geldik. Arkadaşlar açtı ve lokantaya gittik yemek yedik ve oradan sonra Tunceli merkezine doğru yola çıktık. Bir şeyi, daha belirtmek isterim hava yağmurlu olmasından dolayı karda çekim yaparken ayaklarımız sırlıslıklam oldu ayaklarım resmen suda yüzüyordu. Yolda gelirken bir iki detay aldık. Yılmaz abi arabayı durdurdu ve aramızdan birinin en acıklı ve korkak bir şekilde rol yapmasını istedi ve ben rolümü iyi yaptığımı için beni seçti ve iki kişinin bağırmasını istedi Serkan ve Murat bu görevi üstlendi. Ve çekim yaptık nihayet onları da bitirdik. Ve Tunceli merkeze yarım kalan yolculuğumuz devam etti. Ve en sonunda Tunceli merkezine ulaştık geldiğimizde gece olmuştu. Derneğe malzemelerimizi bıraktıktan sonra evlerimize gittik ve çekim ayağı bitti şimdi sıra montajda. Montajda da bir hafta uğraştıktan sonra iki film çıkara bildik kar kabukları ve kamera arkasından bir film çıkardık ve film gösterimizi yaptık ve sonuçta emeğimizin karşılığını aldık. Buradan tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Özkan KANILMAZ

DERSİM ÇIPLAK!

Dersim çok büyük bir uçurumun başında. Karar verdiler dönüşü olmayan yola Dersim'i sokmak istiyorlar. 38'den bu yana neler yaşadığımızı bilmeyen yok. Katliamlar ve darbelerle en çok Dersimliler karşı karşıya geldi. Kırdılar, yaktılar, yıktılar, bir türlü tatmin olmadılar. Daha derdimizi anlatamadan, acılarımızı sarmadan vurdukça vurdular.

Dersimliler doğası ve kültürü hakkında ne kadar çok şey bilirse o kadar iyi sahip çıkarlar. Uzunçayır Barajıyla Dersimliler gerçekte yüzleştiler ve yüzleşme Dersimlilere çok ağır geldi, kabullenemediler. Bundan dolayı biz Dersimli gençler olarak doğamıza ve kültürümüze sahip çıkılması için elimizden gelen gayreti göstereceğiz.

Cem SEYREK

GİRDAP

Nehrin dehşet girdabından kurtulmak gibiydi kabusundan kurtulmak.

Sonrasında bir ardı ardına alınan nefes.

O kadar ki hayat. O kadar ki mutluluk ve o kadar ki hüzn.

Hayata dair şarkılar, bitmeyecek ayrılığı haykırıyorlar. İnsanları kederlerinden tanıyorum.

Derin bir sitem alıp götürüyor başka sabahlara seni. Çaresiz kalıyor saatler.

Çetin bir yolun başında buluyorum seni, hiç aramamışken.

Şimdi buradasın ey sevgili;

Bu evrenin ana maddesi su, girdabı sen,

Bir nefesten mahrumunum ben.

En asil ayrılığı, terk edilen yaşar,

Ben artık bu karanlığa isim aramayacağım.

Sınır ötesi aşkları ve mülteci bakışları anlamayacağım. Kalabalıklar içinde, içi buruk düşünceler salacağım göklere.

Dağlara salacağım sol yanımı. Ama seni asla unutmayacağım..

Okan VARDAR

Memleket Manzaraları

Helin ŞAHİN

Kendime en çok yakınlaştığım zamanlar başka diyarlara gittiğim zamanlardır. İçinde yaşadığım şehri kısa bir süreliğine olsa da terk edip başka yerlere gitmem farkındalığımı arttırıyor. İstanbul'da bir ay kaldıktan sonra hemen yola çıkmak istiyorum gene. Türkiye'nin doğusu için kalbim küt küt atıyor.

Bu defa Diyarbakır ile başlıyor yolculuğum. 17 Ekim 2010'dan beri süregelen KCK davasını izlemek için gittiğim Diyarbakır çok kalabalık ve sıcak. İstanbul'da ısınmak için üst üste giyinirken başka bir kıtaya gelmiş gibi akşam saatlerinde 20 derecenin içinde buluyorum kendimi. Havasının yanı sıra ruhu da sıcak Diyarbakır'ın. Şehir merkezine vardığımda kendisini her haliyle hissettiren hareketliliği görmemek mümkün değil. Gerginliğin kokusunu alıyorum her yerde. Diyarbakır YSK'nın aynı akşam aldığı kararla çalkalanıyor. Otele varmadan önünden geçtiğimiz BDP binasındaki kalabalığı fark ediyorum. Otelde izlediğim bütün televizyon kanalları şahit olduğum gerginliği doğruluyor. Ertesi sabah İsveç'ten de gelen avukatlarla birlikte Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesine gidiyoruz. Bir kaç arama noktasını geçtikten sonra büyük bir restorasyondan geçen mahkeme salonuna giriyoruz. Ne kadar restore edilse de hep çirkin kalacak bu bina, diyor yanımdaki avukatlar. Koridorda karşılaştığım gazeteciler her gün bu toz toprak içinde çalışmaktan şikayet ediyorlar. Yurt dışından gelen gözlemciler çok olmasa da yoğun bir kalabalık var. KCK-davasına olan büyük ilgiden dolayı yenilenen mahkeme salonuna varmadan önce üçüncü bir polis kontrolünden geçiyoruz. Çantamı ararken "atılacak ne varsa yasak" diyen kadın polisler nazikçe "keşke bunları dışarıda bıraksaydınız" diyor. "Ama ben sadece cep telefonumun yasak olduğunu sanıyordum ve eşyalarımı bırakacak kimse yok" diyorum bende ve en çok da çantamda bulduğum kalemlerimin alınması ihtimaline üzülüyorum. Sonunda elimdeki su şişesini bırakıp diğerlerini içeri almama izin veriyorlar. Kalemlerin benden alınmamasından büyük minnettarlık duyuyorum. Enternasyonal alanda da büyük yankı uyandıran KCK davası gene bir kısır döngü ile başlıyor. Önceki davalardan farklılığı 104 tutuklu sanığın artık

gruplar halinde getirilmesi. Kaç kişinin ve kimlerin geleceğini savunma avukatları ve aileler davanın başladığı günün sabahı öğrenebilmişler. Koridorda İstanbul'dan gelen bir anne ile konuşuyorum. Otobüsle 25 saatlik bir yoldan geldiğini ve çok yorulduğunu söylüyor. Tutuklu sanıklardan birisi de onun kızımış. Nasıl durumu, diyoruz, çok iyi çok! diyor başını sallayarak. Biz sohbet ederken bekleme salonunda kimlerin getirildiği konuşuluyor. Yanımdaki İsveçli avukatlar merakla soruyorlar teyzeye; senin kızın da var mı içlerinde? Hayır, diyor teyze üzülerek. Avukatlarla konuşup ertesi gün yasadığı İstanbul'a geri dönüp dönmemeye karar vereceğini söylüyor.

Dava başladıktan hemen sonra mahkeme salonuna geçiyoruz. Tutuksuz yargılanan sanıklardan birisini tanıdığımı fark ediyorum; Tunceli Belediye Eski Başkanı Songül Erol Abdil. Kimlik tespitini kendi anadilinde yaptıktan sonra iddianame okunuyor kısaca. İddianameye göre "PKK'den aldığı emir ve talimatlara göre faaliyetler yürüttüğü, kadın komitesi kapsamında faaliyetler yürüttüğü, Cumhuriyet bayramına KCK-TM'den aldığı talimat doğrultusunda katılmadığı" gerekçesi ile kendisine kamu davasının açıldığını söylüyor hakim. Yazılı olarak içeri verdiği savunmaya hakim bir göz attıktan sonra savunmanın "Türkçe dışında bir dilde verildiği" gerekçesi ile savunmayı iade ediyor kendisine. Savunma avukatları bunun AIHM'nin 6. maddesine aykırı olduğu gerekçesi ile mahkemenin bu kararına itiraz edip CMK'da her türlü dilden yazılı olarak savunma verebileceğini öne sürüyorlar. Hakim, savcılarının önerisi üzerine "Türkçe dışında bir dilde olan" savunmanın tercüme edilmesinin zaman kaybı olacağı ve ayrıca sanığında Türkçe bildiğinin anlaşıldığı gerekçeleri ile bu talebi reddediyor. Sanıkların anadilde savunma talebi ve mahkemenin de bu talebi geri çevirmesi davanın başlangıcından beri bu davanın ilerlemesinde büyük engel taşıyor. Fakat savunma avukatları Siirt'te süregelen ve aynı davadan yargılanan sanıkların anadillerinde savunma yapılmasına karar verildiğini ve bu durumun bu

mahkeme tarafından neden emsal alınmadığını da soruyor hakime. Savunma avukatları adına konuşan Diyarbakır Barosu Başkanı Mehmet Emin Aktar davanın başlangıcından beri hiç bir savunma yapamadıklarını, sanıklardan ziyade hep avukatların konuştuğunu, iki yıldır adeta sabırlarının sınıdığını, hiç bir taleplerinin kabul edilmediğini ve müvekkillerinin savunma haklarının tamamen ortadan kaldırıldığını söylüyor ve bu durumun hukuksuzluğuna dikkat çekiyor. Birçok taleplerinin reddedilmesinden sonra "savunma olarak artık bir şey yapamıyoruz ve duruşmayı terk ediyoruz" diyerek alkışlar eşliğinde bütün avukatlar dışarı çıkıyorlar. Mahkeme 26 Nisan'a erteleniyor. Diyarbakır'da aynı gün birçok kere olaylar oluyor. İlkinin oturduğum yüksek bir terastan izliyorum. Eski BDP eşbaşkanları tarafından yapılan konuşmalardan sonra bir şeyler patlıyor aniden, ne olduğunu anlamadan bir anda ortalık karışıyor. Göz yaşartıcı bombalar atılıyor bolca ve oturduğumuz yere kadar geliyor. İlk defa göz yaşartıcı bombaların dumanını tecrübe ediyoruz ben ve yanımdaki İsveçli avukatlar. Tanklardan sular fışkırtılıyor, şeffaf ve kırmızı renkli. Taşlar atılıyor, kaçılıyor, kovalanıyor. Birçok genç gözaltına altına alınıyor. Sokaklar sakinleşti derken gene toplanıyor bir kalabalık ve gene tekrarlanıyor aynı şeyler. Bütün bir öğleden sonra ve akşamüzeri devam ediyor olaylar. Yanımdaki avukatlar olayları hayretle izlerken dehşete de düşüyorlar. Duygusal mide bulantıları yasadıklarını söylüyorlar.

Aksama doğru kaldığım otelin penceresinden hemen yani başımdaki olayları izliyorum. Film sahneleri gibi gözlerimin önünden geçen kareler bu insanların gerçekliği. Diyarbakır'dan gitmem gerekirken kalmayı da istiyorum. Taksiyle gittiğim şehirlerarası terminal şehirden en fazla 20 dakika uzaklıkta belki. Ama gittiğim yer şehirlerarası otobüs terminali olunca mesafeler çoğalıyor gözümde ve ve o an geri dönüşün olmadığını hissediyorum. Kaçıyor muyum ya da bir yerlere mi gidiyorum bilmiyorum. Hikayemi yazabilmek için gitmem gerektiğine karar verip kendimi teselli ediyorum. Gideceğim yerde de beni Ovacık, Dersim gençleri ve kuzeyden gelen

Sami gençleri bekliyor. Dersim'de ilk defa tanıştığımız, İskandinavya'dan gelen ve en sağlam demokrasilerin yaşandığı yer olan İsveç'te haklarını korumak için eğitilen azınlık halk Samilerden gelen gençler kültürlerini ve yaşam biçimlerini sürdürebilme mücadelelerini anlatıyorlar. Yasadığı toprakları kaybetmemek için o toprakların kendilerine ait olduklarını ispat etmek zorundalar. Doğaya olan saygılarından dolayı atalarının arkalarından iz bırakmamaları, gittikleri yerleri terk etmeden önce olduğu gibi bırakmaları işlerini zorlaştırıyor. Dersim gençlerine şunları söylüyor Sami gençleri; Demokrasinin yaşandığı en iyi ülkede bile biz her gün haklarımızı kaybediyoruz, bizim için de zor ve sizi anlıyoruz; belki de 200 yıl alacak, belki de 300 yıl, ama bu mücadeleyi vermeye değer, buna inanmanızı istiyoruz.

Onlara kaç tane Ren geyiklerine sahip olduklarını sorarsanız cevap alamazsınız. Ama gökyüzü renkli gözleriyle Almi Calmi adındaki en güzel Ren geyiğini bize gururla göstermek istiyorlar. Kendi geleneklerini yaşatmaya çalışan okullara gidiyorlar ve aslında "bu okulu doğuştan okuyorsun" diyorlar. Ne kadar uzak olsak da, tenlerimiz ve dillerimiz ne kadar farklı olsa da aslında birbirimize ne çok benzediğimizi anlayıp hüznleniyor ve umutlanıyoruz. Sami gençleri ve Dersim gençleri ile birlikte Ovacık'a giderken yağmuru ve soğuğu da gene bu mekanda sevmeye başlıyor, ateşin kutsallığını burada yeniden hatırlıyorum. Huzur bulduğum ve şimdiyi yaşadığım nadir yerlerden biri olan Ovacık'ta oradaki insanlarla birlikte kendime ve doğaya ne kadar yakın olduğumu hissediyorum. Uzaktaki kendimiz ile burada buluşmak ne kadar da doğal geliyor. Unutmamak için belleğime kazıyorum bu manzaraları. İstanbul'a dönmek için sabahın erken saatinde uyanırken Dersim'de muhteşem bir güneş karşılıyor beni. Ve gene bir yerden başka bir yere giderken aslında hiç gitmek istemediğimi ve hep bu topraklarda kalmak istediğimi anlıyorum. Sami gençlerine gıpta ediyor ve anadilimi yeniden öğrenmek için onlardan biraz güç ödünç alıyorum. Gidişimi kolaylaştırıyor bu, çünkü gene geleceğimi biliyorum.

HERKES BABA OLAMAZ Kİ!

Her erkek bir iş sahibi olabilir, az çok demeden evini geçindirebilecek kadar para kazanabilir.

Arkadaşları olabilir Kendisine güvenen... Kendisinin de onlara güvendiği... Sözü; sohbeti keyifli olabilir... Hiç incitmediği... Hiç ihmal etmediği kim varsa etrafında, kırmamak için, onlara "HAYIR" dememek için koşuşturabilir

Akşama kadar birçok kişinin sıkıntısıyla uğraşabilir. İki lokma ekmek götürebilmek için evine, kendisini çok yorabilir

Sevdiği takımın hiçbir maçını kaçırmayabilir... Alınan yenilgiler için günlerce kafa yorabilir...

Evlatlarının geleceği için türlü yatırımlar yapabilir. Onlara her şeyin en iyisini, en kaliteliğini almak için kendisini paralayabilir...

Çocuklarına nasihat etmek için "Aferin. Akıllı ol... Benim gibi sıkıntı çekme... Çalış adam ol... Ezdirme kendini" diyebilir.

Her erkek bunların tümünü yapabilir... Ama her erkek "baba" olmaz ki

Çünkü tüm bu saydıklarım erkekleri "Baba" yapmaz ki

Baba olmak nasıl bir şey biliyor musunuz?

Baba olmak, dibi azgın sularla dolu bir göl

üzerinde soğuk havalarda etkisiyle buz tutmuş bir kaygan zeminde, düşüp başını çarpmayacak kadar başarılı bir koşucu... Buzu kırmamayı başaracak kadar hassas hareketlerle yürümeyi bir dengeleyici... Ve tüm bu koşuşturmaların arasında da elindeki kendisine emanet edilmiş minik kalplere, babalığın nasıl bir şey olduğunu yaşatabilecek ve onları hayata güvenle hazırlayabilecek kadar donanımlı olabilmeyi başarmaktır.

Öyle bir hayat ki... Bizi azgın sularla boğulmadan yaşamının bir yolunu bulmaya zorluyor... Tüm bu zorlantıların arasında da olan çocuklara oluyor.

Çocuklar için baba, bilinçaltını gizli kahramanıdır.

Babamız yanımızdayken korkmayız...

Babamız yanımızdayken güvendeyiz...

Peki ya babamız yanımızda değilse?

Babanın olmadığı yerlerde anneler devreye giriyor.

"Canım yabancı değil ya... O da annesi... Benim yerime ilgilensin" diyerek kendinizi kurtaramazsınız. Çünkü annenin karşılığı duygusal beslenmeyle, babanın karşıladığı duygusal beslenme son derece farklı.

Baba "özgüven, güç, kuvvet" gibi duyguları karşılarken, anne "merhamet, vicdan" gibi duyguları karşılıyor.

Tuğçe POLAT

MAVİ IŞIK PROJESİ

Novus ordo seclorum (New world order)- (yenidünya düzeni) için yaratılan bir teknolojidir. Novus ordo seclorum Amerikan dolarında yazan Latince bir yazıdır ve anlamı da yukarıda belirttiğim gibi yenidünya düzenidir. Peki, Amerika neden ulusal para biriminde böyle bir yazı kullanmayı tercih etmiştir ve masonik öğeler kullanmıştır. Annuet coeptis başlanışın tamamlanması anlamına gelir ve masonik bir semboldür. Tepe kısmında göz bulunan bitirilmemiş bir piramide benzeyen bu sembol masonlar tarafından kullanılır. Bu sembolde ABD dolarının üzerinde bulunur. Peki neden?

Neden bu sembolleri bu kadar çok kullanıyor ABD? Bu sorunun tek bir yanıtı olabilir o da ABD'nin uzun süredir üzerinde çalıştığı bir proje; adı da tek dünya projesi. Peki, bu proje nasıl gerçekleşecek? NASA uzun yıllar boyunca hologramik teknoloji üzerine çalıştı ve bu teknoloji üzerine birçok deney yapıldı. Bu projenin amacı Mesih'i gökyüzünden indirmek ve insanların tek bir şeye inanmalarını sağlamaktır.

Serkan ÇETİN

Devam Edecek

İNSAN DEDİĞİN

İnsan dediğin nedir ki
Yeri gelir vicdanı açar
Yer gelir zalim olur
Bazen de pişman bir yaratık.

İnsan dediğin nedir ki
Çok yoksul ama gururlu
Zengin ama vicdansız
Acılarla kahrolmuş.

İnsan dediğin nedir ki
Derdine derman arar
Bulamayınca ağıt yakar
Bulunca yeni dert açar.

İnsan dediğin;
Bazı vicdanlı, bazı gururlu,
Bazı dertli, bazı dermanlı
İnsan dediğin naptığını bilmeyen
Sevimli bir yaratık.

Özüm Lizge KARABULUT

Zel Dağı'na tırmanış

Munzur Dağcılık ve Doğa Sporları Topluluğu tarafından geçen yıl başlatıldığı doğa gezilerine devam ediyor. Topluluk, Zel Dağı'na bir tırmanış gerçekleştirdi. Yaklaşık elli kişinin katılımıyla gerçekleşen geze bayanların çokluğu dikkat çekti. 2 bin 300 metre yüksekliği bulunan Zel

Dağı'na üç saatlik tırmanışla zirve yapıldı. Zirvede, mumlar yakılarak dualar edildi. Daha sonra katılımcıların getirdikleri kumanyalar paylaşıldı. Zorlu bir tırmanışın ardından zirveye varıldığında muhteşem bir manzarayla karşılaşan grup üyeleri yorgunluklarını unuttu. Tırmanışa katılanlar, geziler

sayesinde görmedikleri yerleri görme şansını bulduklarını dile getirdi.

Bu yıl karın olmaması tırmanışı biraz daha kolaylaştırdı. Her hafta farklı doğal güzelliklerin olduğu yerlere tırmanış yapıyor. Munzur Dağcılık ve Doğa Sporları Topluluğu tarafından bugüne kadar, Zel Dağı, Bağır Paşa, Büyük Çeşme, Gelin Odaları, Mercan Vadisi, Rabat Kalesi, Karagöl, Havaçor, Kırkmerdiven Şalelesi, Süpürgeç Dağı, Sarı Saltuk, Kırklar Dağı gibi yerlere geziler düzenlendi.

Katıldığım bu tırmanış ve geziler sayesinde, ilimin doğal güzelliklerini görme şansını yakaladım. Herkese de bu tür etkinliklere katılmayı tavsiye ediyorum.

Hüseyin TÜNEY

ZONE XO XO WİRA MEKE

Zone ma zone Xızır'o. Zone ma endi beno wind, milete ma zone xo xo wira keno. Çe xo de zone xo qesey nikenö. Ma wame ki zone xo domonane xora ki bimisneri; inu endi zone xo qeseybikeri. Naderi, uki gurbetiye deri çitur zone xo qeseykeni. Domonane xore misneni; ma sekemi? Ma zone xo qeseynikemi, zone Tırki qeseykemi. Ma ki hen kemi zone ma beno wind. Ez wazen ki çe xode zone xo qeseybikerime. Nadere kokumema endi sono a dina. inu xona ki nimerd ma inura perskerime zone ma kotra yeno, ma

Foto: Barış SARICA

kamime; kotra yemi? Kokumema xer çi zonene. inura perskerime. Ma çae xen kemi? Ez nizon ki na cenci ma ça zone xo qeseykeni, ez perskon cencura wane ki moema, piyema mare qeseynikeni. Moe, piye, apo, xalo, qaliku, deke, ez sımare wan mewerderi: cencura zone ma qeseybikeri ki inuk bimisere. ÇE XODE ZONE XO QESEYBIKERİME

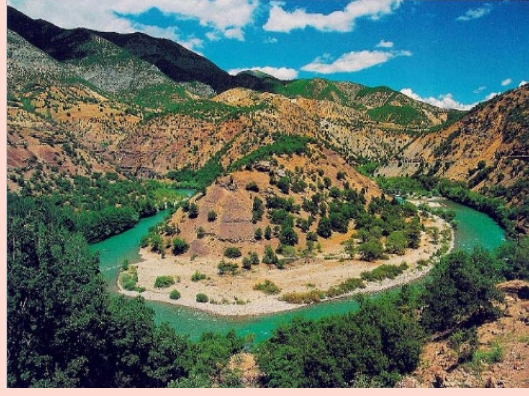
Ozan KALMAZ

BİR MEVSİMİK MEMLEKET

Bir otogar kenttir Dersim.. Belki de bu yüzden şehirlerarası otobüsler gibi yüreklerimiz de hareket halindedir çoğu zaman. Bazen sevinçten hüznü, bazen hüznünden mutluluğa sık sık yolculuk yapar içimizdekiler; bizi biz yapan her şeyi ile...

Yolculanmayı, karşılanmayı veya yolculanıp unutulmayı öğreniriz kimi zaman. Haritalardan seçtiğimiz şehirler, öykülerden bildiğimiz ülkeler yeni yaşam alanlarımız olur. Kalanları unuturuz, onlar da gidenleri unutulur ama beklemeyi asla unutmazlar. Çünkü bu minik kentin, bu koca otogarın yeni yolculara ev sahipliği yapması gerekir. Gönüllü hancıların yaşadığı bir handır Dersim. Ne tuhaftır ki hancı kelimesinin beş harfinden üç harfi 'acı' yı ifade eder. Şehirlerarası yoldaki bir dinlenme tesisinde ne hissedersiniz, ayrıldığınız yerin hüznü mü baskındır, kavuşacağınız yerin verdiği sevinç mi? Kuşkusuz bu ayrıldığınız ve kavuşacağınız yere göre değişir. Peki ya siz o tesiste çalışsanız? Nasıl hissederler gitmek ve kalmak arasında kalanlar.

Gidenler, her şeylerini almadan gittikleri için kalmak daha zordur çoğu zaman. Siz kalansanız eğer, evinizde duvara asılı duran bir fotoğrafın ağırlığı da diğer tüm hatıralar gibi size kalır, yalnızlık da size kalır ve siz kalanlarla zenginleşmezsiniz. Kalmak hep hüznü müdür diye sorarsanız elbette hayır. Dedim ya bir otogar kenttir Dersim... Gidenler kadar, gelenler olacaktır. Başka 'gidecek olanlar' gelecektir. İlkbahar mevsimindeyiz, önümüz yaz.. Doğa gibi

bizler de canlanıyoruz. Dersim'de ilkbahar sevdiklerimizi, dostlarımızı ve misafirlerimizi karşılama vaktinin yaklaştığının habercisidir. Gelenleri, bizler ve yoksulluk birlikte karşılayacağız yine. Bizi gelir gelmez otogarda bulacaksınız. Yoksulluğu görmek içinse otogarın çevresine bakınmanız yeterli.

Her şeye rağmen coşkulu bir yaz mevsimi daha geçireceğiz. Yaz bittiğinde ve herkesin gitme vakti geldiğindeyse, birçok Dersim sevdalı güzel düşünce ve duygularla beraber hüznü karışık vedalaşmalar eşliğinde ayrılacak.. Burada dışarıdan gelecek olan dostlarımıza şunu hatırlatmak istiyorum: Bir mevsimlik olmasın memleket sevdanız. Uzaktan sevelecek platonik aşkınız da olmasın. Onu bağrımıza basın. Dört mevsim sahip çıkın memleketinize ve unutmayın, biz sizi her bekliyoruz...

Murat DEMİREL

Samiler Dersim'deydi

Geçtiğimiz günlerde İsveç'ten bir grup Sami Genci Tunceli'yi ve Tiram Gençlik Kültür Sanat Derneği'ni ziyaret etti. Ziyaretin ilk gününde Sami Gençleri kendi kültürlerini; yaşam tarzlarını bizlere anlattılar. İsveç'te yaşayan etnik bir grup olan Sami'lerin birçoğu Ren Geyiği besiciliği yapıyor. Besicilik yapan aileler yılın büyük bölümünü dağlarda geçiriyor. Ren Geyikleri doğuma yakın 200300 km yol alarak dağlara doğru gidiyorlar ve orda doğumlarını gerçekleştiriyorlar. Her aile sadece belli sayıda Ren Geyiği besleyebiliyor. Bu sınırlamayı İsveç devleti koymuş. Aileler de Geyikleri kendi aralarında paylaşıyor. Bu sürüler birbirleriyle karıştırları için her ailenin özel bir işareti var. Bu işaretler kulaktan yapılıyor. Ve böylece hiç kimsenin sürüsü birbirleriyle karışmıyor. Doğumdan sonra ilkbahar döneminde yavruları

işaretlemek için bir alana topluyorlar ve orda yavruları işaretliyorlar. Bunu yaparken o yavruların kendi hayvanlarının yavrusu olduğunu anlıyorlar. Malum yavru annesinden ayrılmaz. Bakıyorlar işarete eğer kendi koyduğu işarete hayvanın boynuna ipi atıp yakalayıp işaretledikten sonra bırakıyorlar. Bu şekilde kendi

işaretlerini koyuyorlar. Bu sayede herkesin hayvanı belli oluyor. Sonbaharda hayvanların bir bölümünü kesiyorlar. Samilerin kıyafetleri de bölgeden bölgeye farklılık gösteriyor. Samiler dört ülkede yaşıyor. İsveç, Norveç, Finlandiya ve Rusya'da yaşıyorlar. İnançları Alevilik inancına çok yakın. Şu anda Hıristiyanlaşmış olsalar da eskiden ibadetlerinde bir tane Şaman öbür dünyayla bağlantı kuruyor. Bizim Alevi inancında ise dedeler öbür dünyayla bağlantı kuruyorlar cemlerde. Cumartesi günü Ovacık Munzur gözelerine gidip yerinde Munzur Babanın efsanesini dinlediler. Sonra Alevilik anlatıldı. Pazar günü de Alevilerin inanç mekanı olan Cem Evi'ni ziyaret edip semah izlediler.

Haber: Özkan kanılmaz

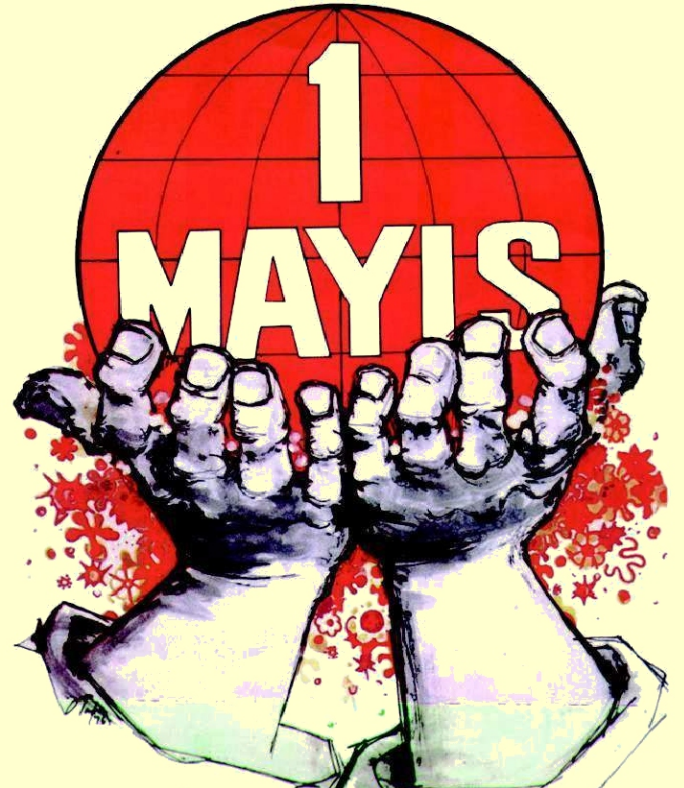

İŞÇİ KÖYLÜ EMEÇİNİN BAYRAMI

1 Mayıs işçi, köylü, emekçi halkın ve her kesimden insanların bir araya gelerek ortaklaşa yürüttükleri; patronlara, ağalara karşı verilen bir mücadelenin simgesidir. Ne acıdır ki yine işçiler, köylüler, emekçiler 1 Mayıs'ı kutlarken 1 Mayıs 1977 yılında Taksim Meydanı'nda 1 Mayıs'ı kutlayan insanların üzerine kimliği hala belirlenemeyen kişilerce ateş açılmış ve 34 kişi yaşamını yitirmişti. 1 Mayıs halkların kardeşliği ve hakların arandığı bir gündür. Binlerce işçi, köylü, emekçi bir araya gelerek davul zurna eşliğinde halaylar çeker, türküler söyler. İşçi, köylü her zaman alın teriyle para kazanıp ailesine bakmakla yükümlü olduğu kişilere bir lokma ekmek götürebilmek için dişini tırnağına takarak çalışırken bu ülkede bazıları yan gelip yatarak sadece insanlara laf söyleyerek insanlara hiçbir faydası olmamasına rağmen ne hikmettir ki dünya zengini oluyorlar. Nasıl bir hukuk sistemi işliyor bu ülkede? Hiç mi kimse görmüyor bu haksızlığı, bu zulmü? Yazıklar olsun bu sisteme bu sistemin başındakilere. Analarımız, babalarımız ağabeylerimiz kardeşlerimiz çok az bir

miktarla aç susuz hiçbir güvencesi olmadan çok zor şartlar altında ölümü göze alarak çalışırken, evine bir kuru ekmek götürebilme pahasına ölümün gölgesinde çalışırken bazıları çıkıp televizyonda iki şaklabanlı yapıyor ve dünyanın parasını alıyor, bu ülkede üniversite sınavı yapıyor o kadar öğrenci çalışıyor, çabalıyor ailesinin zor koşullar altında çalışıp kazandığı parayı yine bu düzenin getirdiği paralı dershanelere harcıyor ki sınavda başarılı olsun da bir meslek sahibi olup ailesine bakabilsin hayatını kursun. Ama ne oldu yine çalışan, emek harcayan insanların emeklerini boşa çıkarıp hiç emek harcamayan sistemden yana kişiler birinci oluyor. Kimin sayesinde? Bu sistemi kuranların sayesinde. Geçen üniversite sınavında lise son öğrencisi bir kız sınavda istediği puanı alamayınca intihar etti. Artık bunları görmemezlikten gelmeyelim. Yazık bu memleket, bu insanlara. Yazık emeklerimize görün artık bu düzen böyle devam ederse emeklerimiz hep boşa çıkacak, alın terimiz yok sayılacak. Sadece 1 Mayıs'ta değil her daim omuz omuza kardeşçe birlikte hakkımızı arayalım, sesimizi duyuralım emeğimizin hakkını alabilmek için mücadele edelim.

Ozan KALMAZ

YAĞMUR DAMLASININ İNCİ YOLCULUĞU

Çilem GÜMÜŞYAY

Yağan kara inat başını güneşe gösteren kardelenler kadar mutlu ve azimli olduğum görüşündeyim. Bunca engelleri aşıp geldim işte. çok kolay olmadı aslında. Gözpinarlarım kurudu, ayaklarım celimsiz bir ihtiyar gibi yorgun, bedenim ağır beton yığınlarının altında kalmış gibi çaresizdi. Açıkçası yorucu ve uzun bir serüvendi benim için. Ama bu baki olan görkemli görünüşüme değer. Ben sevgi, merhamet, sağlık, temizlik, ölümsüzlük gibi ağır yüklü duygularla yoğruldu. Bu mucizevi oluşumumu hüznün yüklü gemi diye anılan yağmur tanelerine borçluyum. Şayet yağmur tanesi olmasaydı belki ben de olmayacaktım. Ahh! Dedim ya, ben çok zor doğumlarla geliştirdim. Öncelikle benim oluşabilmem için buhar, daha sonra o yağmurun buhara dönüşmesi ve son evresi olarak o yağmurun yeryüzüne inmesi gerekiyordu.

Ben eskiden sıradan bir kum tanesiydim. Yani değeri olmayandan paha biçilir bir hale geldim. Ben kum tanesiyken hayatımdan pek de memnun sayılmazdım. Hiç kimse için değerim yoktu, varlığımdan haberdar bile değillerdi. Biri vardı ki o bile haberdar değildi varlığımdan. Beni hiçbir şekilde fark etmiyor yüzüme bile bakmıyordu. Kimi zaman hırçın dalgaların şiddetine yenilip bir yerlere savrulduğum zaman tekrar sürüne sürüne ona yakın bir yerlere gelip olduğum yerde gömülüp uzaktan sessiz ve zararsız en saf duygularıyla onu seyredalardım. Ama dedim ya o beni hiç fark etmedi bile. Günün birinde yağmuryağmaya başladı. Bütün kum taneleri telaş içindeydi tabii o da. Herkesin amacı yağmurdan kaçan balıkların şiddetiyle midye ya da istiridyenin vücuduna girebilmektir. Herkes heyecanla beklerken hırçın bir balık kuyruğuyla sevdiğimi, gözümünden bile sakındığımı bir kenara savurdu. Aslında onu bir midyenin içine gönderdi. Eskiden yanımda olduğum halde ulaşılmazdı ama şimdi aramızda ulaşılmazlığı güç uçurumlar, mesafeler girmişti. Günlerce, aylarca ağladım. Gözüme uyku girmiyordu. Günlerdir yemek de yemiyordum. İçimde kopan fırtınalar gün geçtikçe daha da hırçınlaşıyordu. Neden Allahım neden? Gördüğüm zamanlarda bile özlerken onu şimdi kapalı bir kutudayken nasıl dayanabilirim hasretine.

Günlerim böylesine acı ve feryatla geçerken, yüreğimdeki yara büyürken, gözlerim yar hasreti ile kararmışken ve bu hasrete bir çare bulamazken, yine içimde yarımın olduğu derin ve duygu yüklü bir hayale dalacakken; gözümde yaş yerğimde fiğan olduğu bir anda yağmur bu düştüğüm deritten dolayı bana acımış olacak ki "senin için yağacağı bugün" dedi. Ve sonra öylesine narın yağıyordu ki, keşke dokunabilsem şu damlalara diyordum çığlık çığığa. O an bütün balıklar benim için çabalayıp durdular. Hepsi de benim bir midyenin içine girebilmem için uğraşıyordu. Sonunda bir yağmur tanesi gelip elimden tuttu. Ve beni alarak bir midyenin içine koydu. Kendimi bir anda sıcak kolların arasında buldum. O kadar şefkatliydi ki artık onu kendime anne olarak ilan ettim. Ama daha sonra yanıldığımı anladım. Çünkü midye beni istemiyordu. Beni her fırsatta dışarı atmak istiyor ama başaramıyordu. Neden sonra varlığımın rahatsızlığını en aza indirmek için sedef denilen bir şey salgılamaya başladı. Beni bu salgı ile çepeçevre sarmaladı. Ben bu salgıdan sonra güzelleştim artık bembeyaz bir parlaklığım vardı. Güzelliğim beni bile şaşırtıyordu. Ne kadar süre geçti bilmiyorum belki günler, belki aylar, belki de yıllar...

Son sihirli bir el gelip beni midyeye hiç acımadan parçalayarak çıkardı. Bana hayranlıkla bakan yüzler sevinçle parlıyordu. Artık yeryüzündeydim. Işık parlıyordu, rüzgarın o güzel sesi kulaklarıma geliyordu. "inci tanesi" diyorlardı bana. Beni en kıymetliler arasında saydılar. Kuyumcu denilen birine verdiler. Kendimi değerli bulmaya başlamıştım. Ama bir yanım hep eksikti. Sevdiğim ile olamayınca neye yarardı inci olmak. Onunla kum tanesi olmak benim için en büyük değerdi.

Etrafıma bakındım, benim gibiler sıralanmıştı. O an gözlerim kamaştı. İşte oradaydı. Bütün zerafeti ve güzelliği ile. Beni görüyordu evet o da beni fark etmişti. Artık değerim gerçekten paha biçilmezdi. Çünkü beni sevdiğimle birlikte bir ipe geçirdiler. Onunla yan yana gelince asıl parlaklığım ortaya çıkmıştı.

Gerçek umut, sevgi yüklüsün sağol yağmur tanesi...

Konu: Yağmur damlasının, bir kum tanesini istiridyenin kabuğuna sürüklemesiyle oluşmaya başlamış inci tanesi...

HAYAT GÖREBİLDİĞİN KADAR

Garip bir dünyada yaşıyoruz. Doğru söyleyen dokuz köyden kovulur, onuncu köyü arayan sürgün edilir, güçlü olan haklı olur, zayıf olan ya yalaka olur ya da heder olur, farklı olana çok zaman gülünür, çağının ilerisinde ya da en azından toplumun ilerisinde olan beyinler engellenir ve o bireyler beynsiz olmak şartıyla yaşamak erdemine nail olurlar veya tamamen dışlanırlar. Keza yüzyıllar önce Galileo dünya Güneş'in etrafında dönüyor dediğinde önce gülmüşler, iş ciddiye binince de engizisyon mahkemesi tarafından afaroz edip cezalandırmışlardı.

İnsanlığın başlangıcından beri insanların büyük çoğunluğu; insanı insan yapan, insanı önce hayvandan ayıran sonra da cehaletten kurtaran şey; akla ve düşünmebilme yeteneğine düşman oldular. Her çağda cehaletle işbirliği yapmaya adeta yemin ettiler. İnsanlığın yegane dostu bilgi ya da uygarlık değil, maalesef cehalet oldu. Cehalete karşı savaş veren aklın yolu, çok yavaş adımlarla zaferler kazanmaya başlamışsa da günümüzde dahi ancak ağır aksak adımlarla yoluna devam etmektedir.

Ancak cehalet, hiçbir zaman yok olmamış, sadece formatı değişmiştir. Zamanla insanlar, eski çağlardaki eski cehaletlerinden vazgeçtiler. Eski dostları 'cehaletle' el ele verip kurdukları engizisyon mahkemeleri, çocuklarını diri diri gömmeleri, müziğin, resmin yasak olması gibi durumların her biri kendi çağında doğru olan şeylerdi... İnsanlığın büyük bölümü bu durumları, yüzlerce yıl sonra irdelediğinde çok aptalca olduğuna kanaat getirmekle beraber 'cehaletten' asla vazgeçmemeye dair yeminlerini de unutmamışlardır. Sadece her çağda, çağa daha uygun, onları dost düşman içinde madara etmeyecek bir cehaletle yaşamaları gerekecekti, öyle de oldu.

Örneğin bugün tuttuğu futbol takımı uğruna adam öldüren bir holigana dahi çocuğunu diri diri gömmek büyük olasılıkla bir vahşet olarak görünse de kendi vahşetini görmeyecektir. Daha vahim olanı, toplumun duyarlı küçük bir kısmı haricinde kalan kısmı bu olayla pek ilgilenmeyecek, toplum her zaman olduğu gibi bu olayı da istisnai bir olay olarak görecektir, sık sık tekrarlanan bu tür olayların arkasında sosyal, psikolojik ya da siyasal nedenler aramaya hiç gerek duymayacak, suçluların kendi yansımaları olduğunu fark etmeyecektir. Her zaman olduğu gibi sorgulamak için birkaç yüzyıl beklenecektir. Birkaç yüzyıl sonra; yani artık bunları konuşmanın sakıncası kalmadığında, toplumda

yaşanan aptallıklar gözler önüne serilecek, o zaman yaşanacak aptallıkların konuşulması için de yeni birkaç yüzyılın geçmesi beklenecek, dolayısıyla tarih tekrar edecektir.

İnsanların cehaletle dostluğunu kullanarak kendi ideolojilerini empoze eden, kendilerine rant yaratan kötü niyetli, kurnaz insanlar her çağda olmuştur. Bugün suskun bir toplumsak, bunun nedeni; kurnaz adamların, cehaleti ve teknolojiyi kullanarak güç kazandığı bu çağda, aydınlarımızın bile (her doğrunun her yerde söylenmeyeceği gerçeğine aykırı davranıştan) susturulmuş olmaları büyük etkidir. Bu gün; orta çağ Avrupası'nda din adamlarının yüklendiği kutsal görevi medya üstlenmiştir. Belki içerik değişmiş, konu değişmiş ama görev değişmemiştir. Hatta çok daha çağdaş ve çok yeni birçok metodu uygulamayı medya kendine görev bilmiştir.

İnsanların ilgi alanlarına; kendi hayatlarını, dünya gündemini, ülkede olup biten olumsuz şeyleri unutturacak şekilde yeniden şekil veren medya ve medyayı kullanan güçler boş şeylerle ekranları doldurmuşlardır. Saçma sapan kadın programlarıyla reytingler yükseltilmiş, insanların kendi gerçek yaşantılarında etik bulmadığı (ya da bulmamış gibi davrandığı) konular dizilerde işlenince de reytingler tavan yapmıştır. Medya bunu utanmadan yapmış, halk da eski dostuyla kol kola ekran karşısında uyumuştur. Kendi çocuğunun yaşantısından habersiz binlerce kişi; anlamsız yarışma programlarındaki gençler için sevinmiş, üzülmüştür. Her çağda kurnaz adamın yaptığı hile bu çağda da işe yarıyor. Kurnaz adamın her

çağda piyonları vardı, bir sorun çıktığında halk onun piyonlarıyla uğraşırken o; söz konusu olaya sebep olan işini yapmaya devam ediyordu. Mevcut tv programlarına, ya da bazı haber programlarına bu gözle bakıldığında bazı şeylerin değişmediğinin birçok kanıtı görülebilir. Aslında sokağa bakmak bile yeterli olabilir. Hatta kendimize bakmalıyız belki de. Sevdiğimiz şeylere saygı duymaktan çok korktuğumuz şeylere saygı duyuyoruz. Zaten kurnaz adamlar da korktuklarımıza saygı duymamızı ister. Çünkü sevdirmek zor ama korkutmak kolaydır. Sevmekten korkan, kavradan korkmayan; başka bir deyişle insan olan tarafı korkak, evrimleşmemiş tarafıysa cesur bir toplum olma yolunda ilerliyoruz.

Çocuklarına, gençlerine oku, çalış, üret diyen ey halkım; hepsi güzel ama kandırmayı, uyutmayı sanat edinmiş bir sesin her söylediğine inanan insanların çok büyük bir kesimi oluşturduğu bir toplumda bilmek, (bilgiyi paylaşmaya çalıştıkça) insanı yalnızlaştırıyor.

Bilginin sözde değil, özde erdem sayıldığı, farklı düşüncelere saygı duyulan, cehaletin sonucu yaşanan şeyleri yüzlerce yıl sonra değil de yaşanan zamanda gören, boş sözler dinleyip durmayan, insanların asıl düşmanının cehalet olduğunu fark eden, cehaletleri yüzünden sürekli kandırılmadıkları, özgür seçimlerini yapabilen bireyler oldukları bir dünyada ve ne olduğunu bilmedikleri her şeyi sırf kurnaz adam bu öcüdür dediği için öcü sanıp, bu cicidirdi dediği için cici sananların neslinin tükendiği, hayatın akıp gitmesine izin vermeyen bir toplumda yaşamak umuduyula...

Murat DEMİREL

MUNZUR

Dün yine gittim anlamsız cümlelerin kördüğüm olmuş sözcüklerini bulmaya. Yine yüreğimin can çekiştiği yere. Munzur'a gittim. O da durulmuştu benim gibi. O da isyanlardaydı canını incitmişlerdi. Onun da yüreğini yakmışlardı. Kalbine kelepçe takmışlardı. Akan canı durdurmuşlardı. Yaprığın yere düşüşünü izledim; son çırpınışlarını veriyorlardı kavak ağaçları. Öylece oturdum gözlerim doldu bir an. Yanağımda usulca toprağa döküldü. Hırçın, asi Munzur yorulmuştu artık. Atalarımızın kanını taşıyan ve o zulme şahit olan hırçın Munzur susmuştu artık. Ve isyan edercesine kalktım Anafatma'ya doğru gittim. Mum yaktım. Rüzgar bırakmadı; tekrardan

yakmaya çalıştım olmadı. Oturdum boynumu bükerek o hırçın dalgaların kıyıya vuruşunu dinledim. Her vurduğunda bize isyan ediyordu. Yüreğinden bir şeyler alıp gidişini anlatıyordu. O zulmü gören Munzur şahlandı sanki yüzüme şamar atar gibi vurdu. Bir an irkildim. Elimi yanağıma koyup kızardığını hissettim. Gökyüzüne baktım yıldızlar artık parlamıyor Gole Çetu artık bize kucak açmıyor. Kar düşmüyor artık yüreğimize Munzur Munzur ağlıyor her gece. Kimsenin haberi yok. Bu ses çılgın olmuyor mu yüreğinizde ve halen susuyorsanız halen izliyorsanız bu çirkinliği. Kendimiz, kültürümüz; inandığımız

inançlarımız yok oluyorsa duyarsız kalıyorsak bu çılgına kendimize en büyük kötülüğü yapıyoruz. Anafatma her gece sesiz ağlıyorsa durun Hızır aşkına durun durun ki o yorgun ve yaşlı kalbin kelepçelerimi açın. Çünkü

o artık yaşlandı aklar düştü saçına; sakalına. Hızır aşkına, inançlarımızın aşkına bırakın özgürce aksın yatağında asi Munzur.

Barış AKTAŞ

GIDIYORUM

Gidiyorum
Şeritlere baka baka
Yol çizgilerine kana kana

Her bir şehirde
Büyüyordu benliğim
Gerçekler ve..
Acıların verdiği
Hüzünlerle
Yolun suskunluğu
Daha bir çok üzüyordu beni

Neden konuşmuyordu benimle

Ufuğun belli etmediği
Karanlığın bitmediği gecelerde
Korku dolu umutlar
Korku dolu aydınlıklar aradım
Araba sanıyordum kendimi
Kalbim
Kırmızı ışıkta durmayı

Yeşilde geçmeyi
Uygulattırıyordu ayaklarıma
Ne kadar uzağa gidebilirdim
Ne kadar sürerdi bu arayış
Ne zaman bitecekti
Kan gibi akan yıllar

Bir ben miydim?
Yollarda yürüyen zavallı
Bir ben miydim düşüncelerimi
Sunacak
Şehirde yaşam arayan

Bazen sonu gelmeyecek
Diyen bu yolun
Beynimi umudumu
Kemirdiği saatler
Biraz daha eritiyordu
Bedenimi...
Gidiyorum
Şeritlere baka baka
Yol çizgilerine kana kana

Bilal KAPLAN...

Aslen sevdalıyım

Doğma büyüme yaralıyım kör bir bıçak sırtında. Bir ülkenin doğulusu, başka bir ülkenin ise batılıyım. İnce bir çizgidir Dersim, sırat köprüsünü buradan bilirim. Okul defterleri düzden riyaziye, tersten reel hayat felsefesidir. Ömrümüzü kamulaştırmaktır tek dertleri, Bu yüzden direnç anlam doludur bu kentte. Kalbe gömülen hatıralar çıkmaz bir daha asla burada. Güncesi kocaman bir kimsesizliktir ömrün. Sevilen en güzel kelime hiç konmamış burada hiçbir dile. Ecel zamansız düşmüş yiğit bedenlere ve Ağıt her hanede yer bulmuş kendine.

Aslen sevdadandır kayıplar, Tabakası boş bir amcanın tütüne hasret bakışlarını hemen hemen herkes fark eder Dersim'de. Fark etmeleri bir yana, telafidir o an her yan. Kavuşmaktan mıdır? Bilmem ama ilk duman ciğerle gök arasında bir masal gibi dağılır. İnceden bir geçmiş zaman türküsü duyulur bir boyacı çocuğun ağzından. Yaşamı, amcanın derin derin öksürüğü altında yırtık ayakkabılarına sürdüğü boya gibi kapkaradır ve bilir bunu o yaşta. Bir fikrin esnafıdır, fikrine sevdalıdır o yaşta. Ayaklar yere basmaz yağlı bir urganla boynundan tutunur hayata. Denizler... Denizler kurur Dersim'e. Boğaz Munzur'u tıpkı denizler gibi.

Özgür BAŞARAN

Tiram ve Çaça'dan Ortak Çalışma

8 Nisan tarihinde Çaça ekibinden 7 arkadaşımız Tunceli'ye geldi ve nasıl çocuk çalışmalarını yapabiliriz, çocuklarla çalışırken nelere dikkat etmeliyiz gibi birçok konuda bize bilgi verdiler. Çalışmanın ilk günü Tiram'ı ve Çaça'yı konuştuk. Genel olarak bu 3 günlük etkinliğimizde neyi nasıl yaparız ve bu konudaki düşüncelerimizi tartıştık. Ayrıca çok güzel oyunlar oynadık. İkinci gün atölyeler gerçekleşti. Resim, ebru, heykel, oyun, batik ve yüz boyama atölyelerinde gerçekten çok şey öğrendik. Öğretici yanını bir kenara bırakırsak müthiş keyif verici atölyelerdi. Biz hepsine katılmaya fırsat bulabildik ve çalışmanın son günü bu atölyelerden oluşan bir şenlik hazırladık. Çocuklara öğrendiğimiz atölyeleri hazırladık ve onların da katılımıyla çok güzel bir etkinlik yapmış olduk. Bu öğrendiklerimizle gelecekte de daha fazla çocukla yine böyle güzel atölyeler yapabileceğiz. Bize böyle yararlı ve eğlenceli şeyler öğretip aynı zamanda keyifli zaman geçirmemizi sağlayan Çaça grubuna çok teşekkür ederiz.

Seda ŞEKER

İlgün Olut Neva

Kitabın konusu gençlik yıllarında yaşanan sendromlar. Kitapta üniversitede okuyan gençlerin hikayeleri anlatılıyor. Başarılı bir doktor olma yolunda ilerleyen İlgün, hayatının aşkını arıyor ve sonunda Neva'yı buluyor. Ama Neva'nın küçük bir hatasından dolayı yaptıklarıyla onun intiharına sebep oluyor. Kitabın ana fikri insanları gençlik döneminde yaptıkları hatalardan dolayı yargılamamak ve hayata daha geniş bir pencereden bakabilmek. Bu kitabın güzel olmasının sebeplerinden biri gerçek bir olaydan alınmış olması ve her insanın başına gelebilecek bir olayı anlatıyor olması. Ayrıca kitap akıcı ve sıkılmadan okunabiliyor. Umarım sizler de okuma fırsatı bulabilirsiniz. Bolca okumanız dileğiyle...

Seda ŞEKER

Nameyê Mi Tarî ya!

Bedriye Topaç

Payîz o, velg rişêno. Ez hewt serrî ya. Ez eştêne tarî. Nameyê tarî pîl biyêne. Ez tarî ra zaf tersena. Vatêne meterse, tarî de çîyê çin o. Mi dî. Tarî de maya mi çin a. Tarî de pîyê mi çin o. Tarî de kewe, tarî de hewz çin o. Payîz o, velg rişêno. Ez des û hîrê

serrî ya. Ez eştêne tarî. Nameyê tarî barkerdiş o. Ez tarî ra zaf tersena. Vatêne meterse, tarî de çîyê çin o. Mi dî. Tarî de welatê mi çin o. Tarî de dewa mi çin a. Tarî de ezbetê mi çin o.

Payîz o, velg rişêno. Ez vîst serrî ya. Ez eştêne tarî. Nameyê tarî ciwîyayîş o. Ez tarî ra zaf tersena.

Vatêne meterse, tarî de çîyê çin o. Înan dî. Tarî de leşa mi çin a. Tarî de çimê mi çin ê. Tarî de rîyê mi çin o.

Payîz o, velg rişêno. Ez hezar serrî ya. Ez mîyanê tarî der a. Nameyê mi tarî ya. Ez tarî ra nêtersena. Ê tarî ra tersenî. Ez keynaya tarî ya. Ma pîya hardo ke tede Heq çin o ra sirgun bîme. Cayêko merdim çin o, mezêlê bêkesê de xo nimnenîme. Ez zereyê tarî de bîya pîl, tarî zereyê mi de bîye pîle. Ez tarîya xo de zêdîyena. Leşa mi leşa tarî ya. Tîya de cayê roştîye çin o.

Nameyê mi tarî ya. Barê vileyê mi giran o. Roştîye zerrîya mi de çin a. Asmênê mi tarî yo. Hardê mi tarî yo. Mi çend serrî destê xo zerrîya merdimê ra nêda. Rengê demserran û vengê awe xo vîr ra kerdî. Huyayîşê mi bermayîş o. Vengê mi her dem peyser agêreno mi. Dinyaya mi sîya ya, sewbîna reng nêzana. Ez roştîye ra hesnêkena. Roştîye de mi bêkesîye dî. Domanîya mi roştîye de vîndî bîye. Mi heskerdiş roştîye

de xo vîr ra kerd. Mi ezbetê xo roştîye de vîndî kerd. Hezar serrî yê ke mi dirbeta roştîye xo vîr ra nêkerde.

Nameyê mi tarî ya. Ez zana qet nêqedîyeno teynayîyê talihê minê tarî. Tim geyrena rîye erdî de tik û teyna... Heta ke ez leteyê tarîya xo ya sirgunkerdîye bivînî. Cayêko Heqî xo vîr ra kerd, uca ra domananê tarîye sey xo arê dana. Tarîya rîyê hardî bêro ancî vêşanena, tarîya mi nêqedîna. Payîz şiro kotî, merdimî uca bi vengê linganê mi hesyenî.

No payîz ti ameyî tarîya mi. Ez nîyadana to seba çinkerdişê tarîya mi ameyî. Peyser şo roştîya xo. Ez to ra qet çîyê nêwazena Teyna çimanê xo caverde. Çimê to leteyê tarîya min ê. Zerrîya min a tarîye ra dîr vînde. Tarîye mi, mi rê bes a... (*)

(*) No nuşte hûmara 3. ya rojnameyê Newepelî, rîpel 6 de weşanîyyo

Neden Wenge Tıram?

Dersim'de herkes bir gençlik sorunu olduğunu dile getiriyor. Ancak maalesef bazı duyarlı çevreler dışında gençlerin yaşadığı sorunların çözümü yönünde adım atan yok gibi. Tıram Gençlik Kültür Sanat Derneği, gençlerin kendilerini ifade edebilecekleri, kültürel; sanatsal etkinlikler yürütebilecekleri bir platform olarak geçtiğimiz yılın başında kuruldu. Kurulan bağımsız gençlik derneğinin en önemli amaçlarından biri de gençlerin kendilerini ifade edecekleri bir gençlik gazetesiydi. Ve nihayet o gazete ilk sayısıyla karşımızda. Bu gazeteyi emeklemeye yeni yeni başlayan bir bebek gibi düşünmenizi istiyoruz. Elbette eksiklerimiz oldu; olmaya da devam edecek. Ancak bu eksikleri kendini bu bağımsız platformda ifade etmek isteyen

gençlerle, bizlere yardımcı olabilecek yüreği Dersim Gençliği için çarpan insanlarımızla beraber giderebileceğimizi düşünüyoruz. Tıram, Zazaca bir sözcük ve köz anlamına geliyor. Dersim Gençliğini bir köze benzetiyoruz. Eğer onlara bir soluk, bir yel olursanız o köz tutuşmaya başlayacak. Sevgili Gençler, sevgili büyükler, gerek Tıram Gençlik Kültür Sanat Derneğine gerekse de Gençlik Gazetemiz olan Wenge Tıram'a yüreğinizle, beyninizle katkı yapmanızı bekliyoruz.

Hoşça kalın....

Seni Sevmek

Hani Mazgirt Dağı'nda güneş ilk kızılığını saçar ya Dersim'e. Güneşin o ilk titretici bakışları bizim köye çarpar da ilk o güneşi görüp açan geven çiçekleri gibi çok

seviyorum seni. Hani o Gömülgan'dan bizim köye bir rüzgar eser ya o rüzgara sesimi verip uzaklarda şarkı yapıp kayalara çarpmasını seviyorum

Seni köyümde bir taze çökelek; tuzlanmış bir postik kokusu kadar çok seviyorum. Seviyorum işte seni; yavru bir dananın annesini emmek için attığı bakışları kadar.

Seni sevmek Zel Dağı'nın eteklerinde bir kardelen olup açmaktır ve dört mevsime direnmektir solmamak için. Seni sevmek direnmektir ölmek yerine inadına yaşamaktır hayatı. Seni sevmek acının kıyılarında mavilenmiş bir sevgi kenti kurabilmektir. Seni sevmek bir sevgi çığı olup Munzurun yüreğine düşmektir ve dalga dalga büyümektir. Seni Dersim kadar büyük bir yürekle seviyorum.

Serdal TARHAN

SAHİBİ
Tıram Kültür Sanat Derneği Adına

Songül ÇİÇEK
Yazı İşleri Müdürü

Murat Düzgün HANOĞLU
BASKI YERİ

Tunceli'nin Sesi Gazetesi
Moğultay Mah. Boysan Cad. No: 41 - TUNCELİ

DİZGİ & TASARIM
Barış SARICA
İletişim

Tıram Gençlik Kültür Sanat Derneği
Moğultay Mah. Sanat Sk. Yuvam İşhanı
Kat: 2 - TUNCELİ
Tel: (0428) 212 59 19

web: tiramyouth.wordpress.com
Sorularınız için e-mail : tiramyouth@gmail.com

Yazıların Sorumluluğu Yazarlarına Aittir